

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN BỘ MÔN QUÂN SỰ CỦA TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG - AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC

TRÌNH XUÂN THẮNG*

Abstract: The article mentions actual state and proposes measures to improve quality of military lecturers at Department of defense education Hong Duc university. The measures include building professional requirements, training plans, assigning tasks, assessing results, building policies to encourage lecturers, promoting self-educated competency of lecturers.

Keywords: Improving teacher qualifications, training and retraining, self-study.

Giáo dục đại học (ĐH) Việt Nam đang ở thời điểm có những thay đổi căn bản về phương thức dạy học. Công tác giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP-AN) cho sinh viên trong các trường ĐH ở nước ta không nằm ngoài xu thế đó. Đối với hoạt động dạy học, đòi hỏi chất lượng đội ngũ giảng viên (ĐNGV) không những phải có phẩm chất đạo đức tốt mà còn cần phải có trình độ năng lực chuyên môn sâu và toàn diện mới đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của sự nghiệp đổi mới giáo dục hiện nay. Đảng ta luôn khẳng định ĐNGV là nhân tố quyết định chất lượng đào tạo. Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá VIII chỉ rõ: "Giáo viên là nhân tố quyết định chất lượng giáo dục và được xã hội tôn vinh. Giáo viên phải dủ đức, dủ tài". Trong những năm qua, ĐNGV của Trung tâm GDQP-AN Trường ĐH Hồng Đức nói chung và bộ môn Quân sự nói riêng luôn tâm huyết với nghề, thương yêu học sinh, sinh viên và phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Song để đáp ứng tốt chương trình, nhà giáo phải hội tụ đầy đủ 3 yếu tố cơ bản "Phẩm chất đạo đức - Tư tưởng chính trị - Kiến thức và kỹ năng sư phạm" như Khoản 4 Điều 72 của Luật Giáo dục đã quy định nhiệm vụ và quyền của nhà giáo: "Không ngừng học tập, rèn luyện để nâng cao phẩm chất đạo đức, trình độ chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ, đổi mới phương pháp giảng dạy, nêu gương tốt cho người học".

Bài viết này đề cập một số giải pháp nâng cao chất lượng cho ĐNGV bộ môn Quân sự của Trung tâm GDQP-AN Trường ĐH Hồng Đức trong thời gian tới.

1. Thực trạng ĐNGV bộ môn Quân sự của Trung tâm GDQP-AN Trường ĐH Hồng Đức

Trung tâm GDQP-AN Thanh Hoá trực thuộc Trường ĐH Hồng Đức là một trong 16 Trung tâm GDQP-AN sinh viên của cả nước, được thành lập ngày 06/01/2005 theo Quyết định số 32/QĐ-CT của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hoá, nằm trong quy hoạch Hệ thống Trung tâm GDQP-AN sinh viên giai đoạn 2001-2010 tại Quyết định số 07/2003/QĐTTg ngày 9/1/2003 của Thủ tướng Chính phủ. Tháng 1/2007, Trung tâm GDQP-AN Thanh Hoá chính thức đi vào hoạt động với địa điểm làm việc nằm trong quy hoạch ở cơ sở II của Nhà trường. Qua gần 9 năm đi vào hoạt động, cơ sở vật chất thường xuyên được đầu tư, nâng cấp; cơ cấu tổ chức được quan tâm xây dựng, củng cố; diện mạo của Trung tâm có những biến chuyển lớn, vai trò, vị thế của Trung tâm từng bước được khẳng định. Hiện nay, Trung tâm được chia thành hai bộ môn: *Chính trị và Quân sự*. Trong đó, bộ môn *Quân sự* có tổng số cán bộ, giảng viên (GV) là 8 (1 thạc sĩ, 7 cử nhân), đảm nhiệm giảng dạy học phần *Quân sự chung*, *Chiến thuật và kỹ thuật bắn súng tiểu liên AK* cho sinh viên Trường ĐH Hồng Đức và sinh viên các trường ĐH, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa. Trong những năm vừa qua, Bộ môn đã thường xuyên chủ động, tích cực trong việc xây dựng và phát triển ĐNGV, coi đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, có ý nghĩa quyết định đến chất lượng thực hiện nhiệm vụ chính trị của mình. Bộ

* Trung tâm Giáo dục Quốc phòng-An ninh, Trường Đại học Hồng Đức

môn cùng với chi ủy chi bộ, ban giám đốc Trung tâm đã thường xuyên nghiên cứu, quán triệt nắm vững quan điểm chỉ đạo của Đảng, bám sát các chương trình, kế hoạch của Nhà trường và thực tiễn đơn vị, nhất là thực trạng chuyên môn của ĐNGV để thực hiện quy hoạch đào tạo, bồi dưỡng.

Trong gần 9 năm qua, ĐNGV trong Bộ môn đã chấp hành và thực hiện nghiêm túc quy hoạch đào tạo của Nhà trường và đơn vị, trong đó có 1 GV đã hoàn thành đào tạo sau ĐH, 2 GV đã hoàn thành đào tạo chuẩn hóa chuyên môn và hiện có 2 GV đang thực hiện chương trình đào tạo này (đào tạo văn bằng hai GV GDQP-AN); thực hiện nghiêm túc, có chất lượng các đợt tập huấn và thi GV giỏi do Bộ GD-ĐT tổ chức; tăng cường tổ chức các hoạt động kiểm tra, đánh giá giờ giảng và hội thảo, sinh hoạt chuyên môn học thuật; kết hợp chặt chẽ giữa học tập, bồi dưỡng theo kế hoạch với tự học tập của mỗi GV; có cơ chế động viên, khuyến khích đối với GV tích cực học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học và nghiên cứu khoa học. Trong đánh giá, xếp loại, bình xét thi đua khen thưởng và xem xét kết nạp Đảng, năng lực chuyên môn của GV luôn là một trong những tiêu chí quan trọng hàng đầu. Chính vì vậy, chất lượng ĐNGV trong Trung tâm từng bước được nâng lên, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị của Bộ môn và đơn vị.

Tuy nhiên, ĐNGV trong Bộ môn còn thiếu về số lượng, chất lượng chưa cao, đa số cán bộ GV còn trẻ, kinh nghiệm trong nghề chưa nhiều, trong đó một số vấn đề nổi lên đáng chú ý là: nhiều GV chưa được đào tạo chuyên sâu (ĐH quân sự hoặc ĐH GDQP-AN) lại chưa kinh qua công tác gắn với đặc thù môn học (số GV chuẩn về chuyên môn đạt 4/8), do đó kiến thức chuyên ngành chưa cao, truyền thụ nội dung còn đơn điệu, thiếu sức thuyết phục (theo quy định hiện hành, GV giảng dạy tại các trường ĐH, cao đẳng, trung tâm GDQP-AN phải được đào tạo chuyên ngành GDQP-AN trình độ ĐH trở lên hoặc GV là sĩ quan quân đội biệt phái có trình độ ĐH trở lên, đã được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm); ĐNGV có nhiều người kiến thức về chương trình còn hạn hẹp, chưa tạo sự lôi cuốn cho sinh viên trong các điều kiện khác nhau; một số GV trẻ chưa đáp ứng yêu cầu kỹ năng dạy và học; nhiều GV khả năng nghiên cứu và ứng dụng khoa học còn hạn chế.

2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng ĐNGV bộ môn Quân sự tại Trung tâm GDQP-AN Trường ĐH Hồng Đức

(Tháng 3/2016)

2.1. Quán triệt, nâng cao nhận thức tư tưởng chính trị cho mỗi cán bộ GV. Nâng cao nhận thức chính trị, tư tưởng cho mỗi cán bộ GV là trách nhiệm của Bộ môn và mỗi cán bộ GV. Đây là một trong những khâu quan trọng trong việc hình thành nhân cách con người đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Phẩm chất chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống là nhân tố có ý nghĩa nền tảng, căn bản, quyết định đến chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ được giao. Yêu cầu về nhận thức chính trị tư tưởng cần đạt được là: - Nắm vững và thực hiện đúng đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt là những quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo công tác QP-AN, các luật, nghị định, thông tư về thực hiện GDQP-AN. Đẩy mạnh công tác nghiên cứu, bồi dưỡng lý luận, cập nhật kiến thức mới; - Hình thành ý thức nghề nghiệp, đạo đức và tác phong sư phạm mẫu mực của nhà giáo trong cơ sở giáo dục ĐH; hình thành lòng say mê và hứng thú trong hoạt động giảng dạy, nghiên cứu khoa học; thể hiện thái độ khách quan, khoa học trong tổ chức và quản lí quá trình dạy học.

2.2. Cụ thể hóa tiêu chuẩn chuyên môn và triển khai thực hiện đồng bộ các văn bản của Bộ về việc cử cán bộ GV đi học tập, bồi dưỡng, đào tạo chuẩn hóa văn bằng theo quy định của Bộ GD-ĐT. Xác định tiêu chuẩn chuyên môn GV GDQP-AN phải xuất phát từ quan điểm cơ bản của Đảng trong thực hiện chiến lược cán bộ thời kì đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 3 (khóa VIII), phải trên cơ sở tiêu chuẩn cụ thể về chuyên môn đối với GV theo quy định của Nhà trường, phải dựa trên các văn bản quy định của Bộ GD-ĐT, nhất là Điều 8 trong Quy định ban hành kèm theo Thông tư số 40/2012/TT-BGDĐT ngày 19/11/2012 đối với GV GDQP-AN; đồng thời phải xuất phát từ thực trạng chuyên môn của bộ môn. Theo tác giả, trong xác định chuẩn GV của bộ môn hiện nay cần phải đặc biệt chú trọng chuẩn về đào tạo chuyên môn: có trình độ ĐH quân sự hoặc tốt nghiệp ĐH chuyên ngành GDQP-AN, chuẩn về tác phong sư phạm quân sự.

Khoản 2 Điều 6 Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25/02/2014 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành luật GDQP-AN về trình độ đạt chuẩn đối với GV giảng dạy môn học GDQP-AN phải có bằng cử nhân GDQP-AN trở lên, vì vậy Bộ môn cần kết hợp với Trung tâm tiếp tục thực hiện nghiêm túc cử GV tốt nghiệp hệ ghép môn GDQP - Giáo dục

thể chất đi đào tạo văn bằng hai chuyên ngành GDQP-AN để từ đó nâng cao chất lượng chuyên môn cho các GV.

2.3. Phát huy tích cực, tự giác trong tu dưỡng, học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ GV. Do tính chất đặc thù của hoạt động giảng dạy đòi hỏi GV không chỉ có sự hiểu biết sâu sắc về kiến thức chuyên ngành, mà cần phải có kiến thức liên ngành của các môn khoa học khác; có phương pháp, tác phong, kĩ xảo, kĩ năng, nghề nghiệp vững vàng; khả năng quan sát, tư duy nhạy bén, linh hoạt, sẵn sàng xử lý tốt các tình huống sư phạm. Do đó, GV phải nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò của việc tự học, tự nghiên cứu để củng cố, mở rộng, hiểu sâu kiến thức, rèn luyện kĩ năng, kĩ xảo nghề nghiệp, vận dụng và giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra một cách khoa học để phát triển các phẩm chất nhân cách và năng lực cần thiết cho bản thân.

Mỗi cán bộ GV phải chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch cá nhân một cách khoa học, nghiêm túc trên cơ sở kế hoạch và nhiệm vụ của Trung tâm, Bộ môn để xác định rõ mục tiêu cần phấn đấu; trau dồi kiến thức chung, kiến thức chuyên ngành, rèn luyện kĩ năng, kĩ xảo nghề nghiệp tương ứng; tích cực tìm tòi, khám phá những vấn đề mới trong thực tiễn hoạt động quân sự, trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học; biết khai thác và phát huy tối đa trí tuệ, kinh nghiệm của tập thể sư phạm, nhất là những GV lâu năm trong nghề có trình độ chuyên môn giỏi và kinh nghiệm thực tiễn sư phạm phong phú. Từ đó kịp thời rút kinh nghiệm, khắc phục những mặt còn hạn chế về kiến thức, phương pháp, tác phong sư phạm để hoàn thiện bản thân.

2.4. Xây dựng chế độ chính sách, tạo động lực thúc đẩy GV tích cực phấn đấu, phát huy tinh thần tự học, tự rèn. Bộ môn cần thường xuyên đề xuất với Trung tâm và Nhà trường quan tâm thực hiện các chế độ chính sách đối với GV, tạo điều kiện thuận lợi về thời gian, tài liệu, cơ sở vật chất, kinh phí và những điều kiện cần thiết khuyến khích GV nghiên cứu khoa học, tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Phát huy tinh thần đoàn kết tương trợ, giúp đỡ, học hỏi lẫn nhau trong tập thể cán bộ GV.

Bên cạnh đó, Bộ môn phải tăng cường công tác kiểm tra, đôn đốc thực hiện quy định về học tập nâng cao trình độ của GV theo quy định của nhà trường. Đổi mới nội dung, hình thức và nâng cao chất lượng

đánh giá GV gắn với nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thi đua khen thưởng.

2.5. Nâng cao trình độ tin học, ngoại ngữ. Ngoại ngữ và tin học là phương tiện để GV tiếp cận với thông tin, nguồn tri thức mới, cập nhật thông tin để nâng cao trình độ chuyên môn cũng như làm phong phú cho nội dung bài giảng. Đặc biệt trong thời đại công nghệ thông tin phát triển nhanh, mạnh, mỗi GV cần có kiến thức tối thiểu về tin học văn phòng để có thể trao đổi, tiếp nhận thông tin qua Internet, vận dụng kiến thức tin học trong thiết kế bài giảng và sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại trong đổi mới phương pháp dạy học nhằm nâng cao chất lượng dạy học. Có thể khẳng định rằng việc nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học vừa là một nhiệm vụ và cũng là một tiêu chuẩn của một GV ĐH.

Để nâng cao trình độ chuyên môn, GV phải thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, từ việc xây dựng, cụ thể hóa tiêu chuẩn chuyên môn, đào tạo, bồi dưỡng, phân công giao nhiệm vụ, kiểm tra, đôn đốc, gắn với xây dựng cơ chế chính sách tạo động lực thúc đẩy ĐNGV tự học, tự rèn. Với thực tiễn hiện nay của bộ môn, thiết nghĩ rằng sự quan trọng, cụ thể hóa tiêu chuẩn chuyên môn cùng với việc đề cao ý thức tự giác của GV trong học tập, rèn luyện là giải pháp rất cần thiết để đáp ứng được với những yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục hiện nay. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Quốc hội. Luật Giáo dục số 38/2005/QH11 ban hành ngày 14/6/2005.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam. Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá VIII) về định hướng chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa và nhiệm vụ đến năm 2000.
- [3] Chính phủ. Quyết định số 07/2003/QĐ-TTg ngày 9/1/2003 Phê duyệt quy hoạch hệ thống trung tâm giáo dục quốc phòng sinh viên giai đoạn 2001-2010.
- [4] Chính phủ. Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25/2/2014 Quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục Quốc phòng và an ninh.
- [5] Bộ GD-ĐT. Thông tư số 40/2012/TT-BGDĐT ngày 19/11/2012 về Ban hành Quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục Quốc phòng - An ninh.
- [6] Trung Tâm Giáo dục Quốc phòng - An ninh, Trường Đại học Hồng Đức (2015). Báo cáo hội nghị cán bộ, viên chức và lao động năm học 2014-2015 và phương hướng, nhiệm vụ năm học 2015-2016.